

**Protokół posiedzenia
Rady Narodowego Centrum Nauki
9 czerwca 2022 r.**

Miejsce posiedzenia:

Narodowe Centrum Nauki
Kraków, ul. Twardowskiego 16

Uczestnicy spotkania:

Członkowie Rady Narodowego Centrum Nauki:

- 1) prof. dr hab. Krystyna Bartol, Przewodnicząca Komisji Rady NCN Nauk Humanistycznych, Społecznych i o Sztuce (K-1);
- 2) dr hab. Krzysztof Fic;
- 3) prof. dr hab. n. med. Jakub Fichna, Przewodniczący Komisji Rady NCN Nauk o Życiu (K-3);
- 4) dr hab. Joanna Golińska-Pilarek;
- 5) prof. dr hab. Robert Hasterok;
- 6) prof. dr hab. inż. Monika Kaczmarek;
- 7) prof. dr hab. Grzegorz Karch, Przewodniczący Komisji Rady NCN Nauk Ścisłych i Technicznych (K-2);
- 8) prof. dr hab. inż. Barbara Klajnert-Maculewicz;
- 9) prof. dr hab. Jacek Kuźnicki, Przewodniczący Rady NCN;
- 10) prof. dr hab. Jerzy Łuczka;
- 11) prof. dr hab. Dariusz Markowski;
- 12) prof. dr hab. Justyna Olko;
- 13) prof. dr hab. Bronisław Rudak;
- 14) prof. dr hab. Marek Samoć;
- 15) prof. dr hab. Andrzej Sobczak;
- 16) prof. dr hab. Tomasz Szapiro;
- 17) prof. dr hab. n. med. Anetta Undas;
- 18) prof. dr hab. inż. Anetta Wojdyło;
- 19) dr. hab. Joanna Wolszczak-Derlacz;
- 20) prof. dr hab. Tomasz Zaleśkiewicz;
- 21) prof. dr hab. inż. Teresa Zielińska.

Dyrekcja NCN:

- 1) prof. dr hab. Zbigniew Błocki Dyrektor NCN;
- 2) dr Marcin Liana Zastępca Dyrektora NCN;

Koordynatorzy Dyscyplin NCN:

- 1) dr inż. Tomasz Szumelda;
- 2) dr Ewelina Szymańska-Skolimowska;
- 3) dr Anna Wiktor;
- 4) dr Monika Pobiega;
- 5) dr Anita Bielańska;
- 6) dr inż. Anna Fiust;
- 7) dr Ulana Gocman;
- 8) dr Malwina Gębalska;

Pracownicy NCN:

- 9) Maciej Wais, Główny Księgowy NCN;
- 10) Justyna Woźniakowska Kierownik DWM NCN;
- 11) Barbara Kania-Dec, Główny specjalista ds. przedsiębiorstw i pomocy publicznej NCN;
- 12) dr Aneta Pazik-Aybar, Główny specjalista ds. Otwartej Nauki NCN;
- 13) Anna Korzekwa-Józefowicz, Ekspert ds. Nauki i Promocji NCN;
- 14) dr Agnieszka Dobrowolska, Kierownik DRP NCN;
- 15) dr Anna Strzebońska, Kierownik ZAE NCN;
- 16) dr Weronika Bieniasz, Kierownik ZESOW NCN;
- 17) Dominika Lewkiewicz, Kierownik ZKA NCN;
- 18) dr Anna Marszałek, Koordynator ZWE NCN;

- 19) Magdalena Duer-Wójcik, Koordynator ZIP NCN;
- 20) Magdalena Borska, Kierownik KR NCN;
- 21) Katarzyna Pietrzak, Kierownik DFK;
- 22) Tomasz Król, Koordynator ZTI NCN;
- 23) Jakub Piotrowski Analityk ds. systemów;
- 24) dr Marzena Oliwkiewicz-Mikłasińska, Kierownik ZFN;
- 25) Maciej Rymaszewski, IODO NCN;
- 26) Agnieszka Jewuła, DBNiRN NCN;
- 27) Aleksandra Pietraszek, DOW NCN;
- 28) Jolanta Palowska, DWM NCN;
- 29) Joanna Blitek, KR NCN;
- 30) Jolanta Lisowska, KR NCN.

Program posiedzenia:

1. Przyjęcie protokołu poprzedniego posiedzenia Rady NCN.
2. Przedstawienie podsumowania przebiegu konkursu POLONEZ BIS 1 na realizację projektów badawczych przez naukowców z zagranicy, ogłoszonego przez Narodowe Centrum Nauki 15 września 2021 r.
3. Przedstawienie podsumowania przebiegu konkursu DIOSCURI 4 na Centra Doskonałości Naukowej Dioscuri, ogłoszonego przez Narodowe Centrum Nauki 23 lutego 2021 r.
4. Przyjęcie ocen raportów końcowych z realizacji projektów badawczych finansowanych przez Narodowe Centrum Nauki w naukach humanistycznych, społecznych i o sztuce oraz w naukach o życiu.
5. Ustalenie ostatecznego podziału środków finansowych przeznaczonych na realizację projektów badawczych w ramach nauk humanistycznych, społecznych i o sztuce, nauk ścisłych i technicznych oraz nauk o życiu w konkursie SONATINA 6, ogłoszonym przez Narodowe Centrum Nauki 15 grudnia 2021 r.
6. Ustalenie wysokości środków finansowych przeznaczonych na realizację projektów badawczych w konkursie SONATA BIS 12, planowanym do ogłoszenia 15 czerwca 2022 r.
7. Ustalenie wysokości środków finansowych przeznaczonych na realizację projektów badawczych w konkursie MAESTRO 14, planowanym do ogłoszenia 15 czerwca 2022 r.
8. Ustalenie wysokości środków finansowych przeznaczonych na projekty badawcze realizowane w ramach konkursu PRELUDIUM BIS 4, planowanego do przeprowadzenia przez Narodowe Centrum Nauki wspólnie z Narodową Agencją Wymiany Akademickiej.
9. Ustalenie wysokości środków finansowych na realizację projektów badawczych przez polskie zespoły naukowe w konkursie CHIST-ERA Open & Re-usable Research Data & Software (CHIST-ERA ORD Call) przeprowadzanym przez konsorcjum CHIST-ERA wspierające badania z zakresu technologii informacyjnych oraz komunikacyjnych.
10. Przyjęcie stanowiska w sprawie postulatów petycji Międzynarodowego Instytutu Biologii Molekularnej i Komórkowej w Warszawie w sprawie zasad zatrudniania doświadczonych naukowców powyżej 7 lat po uzyskaniu stopnia doktora w grantach finansowanych przez Narodowe Centrum Nauki.
11. Przyjęcie zmian w Regulaminie przyznawania środków na realizację zadań finansowanych przez Narodowe Centrum Nauki w zakresie projektów badawczych.
12. Kontynuowanie dyskusji dotyczącej kosztów w projektach badawczych w zakresie zasad finansowania usług nabywanych od podmiotów zewnętrznych.
13. Przedstawienie propozycji reorganizacji paneli Nauk Ścisłych i Technicznych w wykazie paneli NCN, w ramach których są ogłaszane i przeprowadzane konkursy Narodowego Centrum Nauki.
14. Kontynuowanie dyskusji na temat propozycji zmian w Regulaminie przyznawania Nagrody NCN.
15. Przedstawienie informacji na temat aktualnej i planowanej aktywności Narodowego Centrum Nauki w zakresie międzynarodowej współpracy wielostronnej.
16. Fundusze norweskie – omówienie propozycji nowej inicjatywy programu „Badania podstawowe”, koordynowanego przez Narodowe Centrum Nauki.
17. Przeprowadzenie dyskusji dotyczącej możliwości ponownego włączenia Narodowego Centrum Nauki do inicjatywy ERC Visiting Fellowship Programmes realizowanej w ramach konkursu UWERTURA na staże w zagranicznych zespołach naukowych realizujących granty ERC.
18. Dyskusja dotycząca jakości recenzji przygotowywanych przez ekspertów Narodowego Centrum Nauki.
19. Przedstawienie możliwości i funkcjonalności systemu RADAR w procesie kompletowania Zespołów Ekspertów do oceny wniosków w konkursach NCN.

20. Podsumowanie DNI NCN w Białymstoku.

21. Sprawy wniesione i komunikaty.

Prof. Jacek Kuźnicki Przewodniczący Rady NCN przywitał uczestników posiedzenia Rady NCN następnie przedstawił plan spotkania.

Ad. 1. Przyjęcie protokołu poprzedniego posiedzenia Rady NCN.

Członkowie Rady NCN przyjęli treść protokołu poprzedniego posiedzenia Rady NCN.

Ad. 2. Przedstawienie podsumowania przebiegu konkursu POLONEZ BIS 1 na realizację projektów badawczych przez naukowców z zagranicy, ogłoszonego przez Narodowe Centrum Nauki 15 września 2021 r.

Dr Anna Fiust Koordynator Dyscyplin NZ podsumowała przebieg konkursu POLONEZ BIS 1. Przypomniała, że program POLONEZ BIS jest współfinansowany przez Komisję Europejską i Narodowe Centrum Nauki w ramach prestiżowego grantu Marie Skłodowska-Curie COFUND. W ramach konkursu POLONEZ BIS 1 możliwe jest finansowanie 24-miesięcznych projektów badawczych realizowanych przez naukowców przyjeżdżających z zagranicy. Konkurs skierowany jest do osób, które posiadają stopień doktora lub co najmniej cztery lata doświadczenia badawczego w pełnym wymiarze czasu pracy oraz które w okresie trzech lat poprzedzających datę otwarcia naboru w konkursie nie przebywały, nie były zatrudnione ani nie studiowały w Polsce dłużej niż 12 miesięcy łącznie. Celem konkursu jest rozwój kariery naukowców poprzez wsparcie ich międzynarodowej mobilności oraz finansowanie ambitnych projektów badawczych realizowanych w najlepszych polskich ośrodkach. Poinformowała, że do konkursu POLONEZ BIS 1 złożonych zostało łącznie 151 wniosków, z czego 40 w HS, 83 w ST oraz 28 w NZ. W wyniku oceny formalnej do oceny merytorycznej nie zostały dopuszczone 3 wnioski. Po przeprowadzonej ocenie merytorycznej do finansowania zakwalifikowanych zostało łącznie 50 projektów, z czego: 14 w HS, 27 w ST oraz 9 w NZ. Współczynnik sukcesu w tym konkursie wyniósł 33%. Wskazała, że pod względem narodowości w konkursie aplikowali kierownicy projektu głównie z Polski, Francji, Włoch. Łącznie wnioskodawcy posiadali obywatelstwo z 24 różnych krajów. Natomiast w kontekście kraju zamieszkania wnioskodawców przodowały Niemcy, Francja oraz Polska. Przedstawiła również statystyki dotyczące płci wnioskodawców. Wskazała, że do konkursu aplikowało ok. 30% kobiet i 70% mężczyzn. Proporcje te zostały odzwierciedlone w puli wniosków zakwalifikowanych do finansowania. Poinformowała, że kierownicy projektów będą prowadzić badania w 27 instytucjach przyjmujących w Polsce, najwięcej osób przyjmie Uniwersytet Jagielloński, Uniwersytet Warszawski oraz Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu. W kontekście doświadczenia naukowego kierownika projektu mierzonego rokiem uzyskania stopnia doktora wskazała, że 38 aplikujących osób uzyskało doktorat po roku 2013 r.

Ad. 3. Przedstawienie podsumowania przebiegu konkursu DIOSCURI 4 na Centra Doskonałości Naukowej DioscURI, ogłoszonego przez Narodowe Centrum Nauki 23 lutego 2021 r.

Dr Ulana Gocman Koordynator Dyscyplin HS przypomniała, że konkurs DIOSCURI to program, który powstał z inicjatywy Towarzystwa Maxa Plancka (MPG), a jego celem jest utworzenie Centrów Doskonałości Naukowej DIOSCURI w Europie Środkowej i Wschodniej. Program umożliwi wybitnym naukowcom prowadzenie badań na najwyższym światowym poziomie w jednostkach naukowych zlokalizowanych w tej części Europy. Każdy laureat konkursu utworzy Centrum DIOSCURI, którym będzie kierować i prowadzić w nim nowatorskie badania naukowe na najwyższym światowym poziomie. Centra DIOSCURI będą finansowane przez NCN ze środków polskiego ministerstwa oraz Ministerstwa Edukacji i Badań Naukowych Republiki Federalnej Niemiec. Poinformowała, że do konkursu DIOSCURI 4 złożono łącznie 23 wnioski, w tym: 6 w HS, 10 w ST oraz 7 w NZ. W wyniku trzyetapowego procesu oceny wyłoniono trzech laureatów konkursu. Wskazała, że wszystkie Centra Doskonałości zostaną utworzone w Uniwersytecie Jagiellońskim, w dwóch z nich prowadzone będą badania z zakresu nauk przyrodniczych (biologia molekularna i chemia), natomiast w jednym badania z zakresu nauk ścisłych (matematyka).

Ad. 4. Przyjęcie ocen raportów końcowych z realizacji projektów badawczych finansowanych przez Narodowe Centrum Nauki w naukach humanistycznych, społecznych i o sztuce oraz w naukach o życiu.

Prof. Krystyna Bartol Przewodnicząca Komisji Nauk Humanistycznych, Społecznych i o Sztuce K-1 poinformowała, że członkowie Komisji K-1 ocenili raporty końcowe z realizacji grantów NCN w grupie nauk humanistycznych, społecznych i o sztuce, rekomendując uznanie projektów za wykonane zgodnie z umową, za wyjątkiem dwóch, w których uznano umowę za niewykonaną z koniecznością zwrotu całości środków.

Prof. Jakub Fichna Przewodniczący Komisji Nauk o Życiu K-3 poinformował, że członkowie Komisji K-3 ocenili raporty końcowe z realizacji grantów NCN w grupie nauk o życiu, rekomendując uznanie wszystkich projektów za wykonane zgodnie z umową, z wyjątkiem jednego, w którym uznano umowę za niewykonaną z koniecznością zwrotu całości środków.

Członkowie Rady NCN zaakceptowali przedstawione informacje na temat oceny raportów końcowych z realizacji projektów badawczych w ramach konkursów NCN wraz z wykazem ocenionych raportów, przyjmując w drodze głosowania (19 głosów „za”) uchwałę nr 62/2022 w tej sprawie (w załączeniu).

Ad. 5. Ustalenie ostatecznego podziału środków finansowych przeznaczonych na realizację projektów badawczych w ramach nauk humanistycznych, społecznych i o sztuce, nauk ścisłych i technicznych oraz nauk o życiu w konkursie SONATINA 6, ogłoszonym przez Narodowe Centrum Nauki 15 grudnia 2021 r.

Dr Marcin Liana Zastępca Dyrektora NCN przypomniał, że Rada NCN uchwałą nr 40/2022 z dnia 7 kwietnia br. dokonała podziału środków finansowych w konkursie SONATINA 6 w łącznej wysokości 20 mln zł (z 25 mln zł przeznaczonych na konkurs) proporcjonalnie do zapotrzebowania wnioskodawców zgłoszonego w poszczególnych grupach dyscyplin. Podkreślił, że zgodnie z ustaleniami Rady NCN, pełny nakład finansowy konkursu jest dzielony pomiędzy poszczególne grupy dyscyplin w oparciu o analizę merytoryczną i jakościową wniosków przeprowadzoną przez Zespoły Ekspertów na I etapie oceny. Przy ustalaniu wysokości środków finansowych przeznaczonych na realizację projektów badawczych w ramach grup dyscyplin przyjęto zasadę proporcjonalności ważoną współczynnikiem 0,6, polegającą na podziale środków finansowych proporcjonalnie do wnioskowanego zapotrzebowania określonego we wnioskach na finansowanie projektów badawczych w poszczególnych grupach dyscyplin oraz zasadę doskonałości naukowej projektów badawczych ważoną współczynnikiem 0,4, określaną przez Zespoły Ekspertów na podstawie analizy merytorycznej i jakościowej wniosków w danym konkursie. Następnie przekazał, że Zespoły zakończyły już ocenę wniosków na I etapie, w związku z czym, ostateczny podział środków finansowych w konkursie to: zwiększenie o 1,615 mln zł środków finansowych przeznaczonych na realizację projektów badawczych w ramach Nauk Humanistycznych, Społecznych i o Sztuce do wysokości 8,384 mln zł; zwiększenie o 1,616 mln zł środków finansowych przeznaczonych na realizację projektów badawczych w ramach Nauk Ścisłych i Technicznych do wysokości 7,712 mln zł oraz zwiększenie o 1,769 mln zł środków finansowych przeznaczonych na realizację projektów badawczych w ramach Nauk o Życiu do wysokości 8,904 mln zł. Poinformował, że współczynnik sukcesu liczony w relacji kwota wniosków przekazanych do oceny merytorycznej do kwoty wniosków finansowanych, dla każdej grupy dyscyplin wynosi ok. 24%.

Rada NCN zaakceptowała propozycję ostatecznego podziału środków finansowych w konkursie SONATINA 6 przeznaczonych na realizację projektów badawczych w ramach poszczególnych grup dyscyplin, przyjmując w drodze głosowania (19 głosów „za”) uchwałę nr 56/2022 w tej sprawie (w załączeniu).

Ad. 6. Ustalenie wysokości środków finansowych przeznaczonych na realizację projektów badawczych w konkursie SONATA BIS 12, planowanym do ogłoszenia 15 czerwca 2022 r.

Dr Marcin Liana Zastępca Dyrektora NCN poinformował, że po wstępnej analizie budżetu NCN oraz przy akceptacji głównego księgowego NCN, proponuje wysokość nakładu finansowego dwunastej edycji konkursu SONATA BIS na poziomie 120 mln zł. Wyjaśnił, że niższa wysokość nakładu konkursu względem wcześniejszej edycji wynika ze zobowiązań Centrum zaciągniętych w roku ubiegłym, po zwiększeniu dotacji celowej NCN, wówczas nakłady finansowe na konkurs zostały znacząco zwiększone. Poinformował również, że podział środków finansowych pomiędzy poszczególne grupy dyscyplin w tym konkursie zostanie przeprowadzony w grudniu br., jest to termin w którym NCN będzie znał budżet na rok 2023, istnieje zatem szansa, że nakład finansowy konkursu zostanie zwiększony.

Rada NCN zaakceptowała zaproponowany nakład finansowy konkursu SONATA BIS 12 przyjmując w drodze głosowania (19 głosów „za”, 1 głos „wstrzymujący”) uchwałę nr 57/2022 w tej sprawie (w załączeniu).

Ad. 7. Ustalenie wysokości środków finansowych przeznaczonych na realizację projektów badawczych w konkursie MAESTRO 14, planowanym do ogłoszenia 15 czerwca 2022 r.

Dr Marcin Liana Zastępca Dyrektora NCN poinformował, że po wstępnej analizie budżetu NCN oraz przy akceptacji głównego księgowego NCN, proponuje wysokość nakładu finansowego czternastej edycji konkursu MAESTRO na poziomie 20 mln zł. Jak w przypadku konkursu SONATA BIS 12 zaznaczył, że niższa wysokość nakładu konkursu względem wcześniejszej edycji również wynika ze zobowiązań Centrum zaciągniętych w roku ubiegłym, po zwiększeniu dotacji celowej NCN, wówczas nakłady finansowe na konkurs zostały znacząco zwiększone oraz, że istnieje szansa na zwiększenie nakładu finansowego konkursu w grudniu br.

Rada NCN zaakceptowała zaproponowany nakład finansowy konkursu MAESTRO 14 przyjmując w drodze głosowania (18 głosów „za”, 1 głos „wstrzymujący”) uchwałę nr 58/2022 w tej sprawie (w załączeniu).

Ad. 8. Ustalenie wysokości środków finansowych przeznaczonych na projekty badawcze realizowane w ramach konkursu PRELUDIUM BIS 4, planowanego do przeprowadzenia przez Narodowe Centrum Nauki wspólnie z Narodową Agencją Wymiany Akademickiej.

Dr Marcin Liana Zastępca Dyrektora NCN poinformował, że trwają negocjacje z NAWA w sprawie warunków przeprowadzenia czwartej edycji konkursu NCN PRELUDIUM BIS. Przypomniał, że w ramach konkursu PRELUDIUM BIS komponentem finansowanym przez NAWA są staże zagraniczne dla doktorantów, trwające od 3 do 6 miesięcy w zagranicznych ośrodkach naukowych, o finansowanie których doktoranci mają obowiązek wystąpić w programie przeprowadzanym przez NAWA. Stąd też, wysokość nakładu finansowego każdej z agencji ustala jest już na etapie pracy nad aneksem do porozumienia pomiędzy NCN-NAWA. Zwrócił się z prośbą do Rady NCN o akceptację wstępnej propozycji nakładu finansowego NCN na konkurs PRELUDIUM BIS w wysokości 30 mln zł.

Rada NCN zaakceptowała wstępną propozycję nakładu finansowego konkursu PRELUDIUM BIS 4 w wysokości 30 mln zł.

Ad. 9. Ustalenie wysokości środków finansowych na realizację projektów badawczych przez polskie zespoły naukowe w konkursie CHIST-ERA Open & Re-usable Research Data & Software (CHIST-ERA ORD Call) przeprowadzanym przez konsorcjum CHIST-ERA wspierające badania z zakresu technologii informacyjnych oraz komunikacyjnych.

Dr Ewelina Szymańska-Skolimowska Koordynator Dyscyplin ST przekazała, że sieć CHIST-ERA planuje ogłoszenie w br. dodatkowego konkursu na międzynarodowe projekty badawcze pod nazwą „*Call Open & Re-usable Research Data & Software*” (ORD), dotyczącego wyzwań związanych z otwartymi danymi badawczymi i oprogramowaniem z perspektywy ich możliwego ponownego wykorzystania. Celem konkursu jest stworzenie warunków międzynarodowym zespołom badawczym do prowadzenia badań w oparciu o otwarte/dzielone dane i oprogramowanie. Założeniem konkursu jest przyspieszenie rozwoju narzędzi, standardów, usług czy opracowanie nowych podejść w zakresie Open/FAIR Research Data. Przekazała, że konkurs ma być w założeniu komplementarny względem obecnej oferty konkursowej Komisji Europejskiej w zakresie otwartej nauki, w tym konkursów ogłaszanych w ramach EOSC, co zwiększy wpływ finansowanych projektów na rozwój tego obszaru. Następnie zwróciła się z prośbą o deklarację przystąpienia do konkursu i alokację środków finansowych dostępnych na konkurs w kwocie 500 000 EUR.

Rada NCN zaakceptowała zaproponowany nakład finansowy w wysokości 500 000 EUR z przeznaczeniem na projekty badawcze realizowane przez polskie zespoły naukowe w konkursie CHIST-ERA IV pod nazwą „*Call Open & Re-usable Research Data & Software*” (ORD), przyjmując w drodze głosowania (20 głosów „za”) uchwałę nr 59/2022 w tej sprawie (w załączeniu).

Ad. 10. Przyjęcie stanowiska w sprawie postulatów petycji Międzynarodowego Instytutu Biologii Molekularnej i Komórkowej w Warszawie w sprawie zasad zatrudniania doświadczonych naukowców powyżej 7 lat po uzyskaniu stopnia doktora w grantach finansowanych przez Narodowe Centrum Nauki.

Prof. Jacek Kuźnicki Przewodniczący Rady NCN przypomniał, że Międzynarodowy Instytut Biologii Molekularnej i Komórkowej w Warszawie skierował do Rady NCN petycję w sprawie zasad zatrudniania doświadczonych naukowców powyżej 7 lat po uzyskaniu stopnia doktora w grantach finansowanych przez NCN. W petycji poruszono następujące zagadnienia: aby naukowiec przewidziany do zatrudnienia na stanowisku starszego badacza wyłaniany był w otwartym konkursie, a jego wynagrodzenie było w pełni finansowane przez NCN oraz aby wymagania merytoryczne jakie powinna spełniać taka osoba były określane przez kierownika projektu. Zaproponowano również zniesienie kryterium mobilności zagranicznej, wymagane do zatrudnienia na tym stanowisku. Następnie przypomniał, że Rada w toku dyskusji zgodziła się na rezygnację z kryterium mobilności zagranicznej, a odzwierciedleniem tej decyzji jest oficjalne stanowisko Rady NCN oraz zmiana zasad zatrudniania na stanowisku badacza (senior researchera), określonych w Regulaminie przyznawania środków. Zwrócił się do członków Rady NCN o ponowną analizę stanowiska oraz o przyjęcie uchwały w tej sprawie.

Rada NCN wyraziła opinię dotyczącą listu otwartego Międzynarodowego Instytutu Biologii Molekularnej i Komórkowej w Warszawie z dnia 14 marca 2022 r. w sprawie zasad zatrudniania doświadczonych naukowców w grantach NCN, przyjmując w drodze głosowania (19 głosów „za”, 1 głos „wstrzymujący”) uchwałę nr 61/2022 w tej sprawie (w załączeniu).

Ad. 11. Przyjęcie zmian w Regulaminie przyznawania środków na realizację zadań finansowanych przez Narodowe Centrum Nauki w zakresie projektów badawczych.

Prof. Joanna Golińska-Pilarek Przewodnicząca Komisji ds. Regulaminów i Procedur przekazała, że zakres proponowanych zmian w Regulaminie jest zgodny z tym prezentowanym podczas spotkania Rady w maju i uwzględnia nową zasadę, w ramach której laureat konkursu MAESTRO, który będzie chciał wystąpić o kolejny projekt finansowany w ramach tego konkursu będzie musiał wykazać się grantem finansowanym w ramach któregośkolwiek konkursu ERC lub poinformować, że w okresie ostatnich 5 lat ubiegał się o taki grant. Poinformowała, że zrezygnowano z zasady określającej, że Zespół Ekspertów może wskazać do 10% wniosków spośród niezakwalifikowanych do drugiego etapu oceny merytorycznej, które można złożyć w kolejnej edycji konkursu OPUS. W części Regulaminu dotyczącej kosztów w projektach badawczych NCN doprecyzowano zasadę zobowiązującą podmiot do uzgodnienia z kierownikiem projektu zagospodarowania co najmniej 25% wartości kosztów pośrednich, ujednolicono również zasady finansowania wynagrodzeń etatowych ze środków NCN na wszystkich stanowiskach, na których wymagane jest zatrudnienie na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy, a także zniesiono kryterium mobilności zagranicznej, wymaganego do zatrudnienia na stanowisku badacza (senior researchera). Przekazała także, że wytyczne do kryteriów oceny wniosków przez ekspertów zostały uzupełnione o informację, zgodną z zapisami DORA, że bezpośrednie odniesienia eksperta do współczynników wpływu czasopisma (IF, CiteScore, SJR itp.), indeksu h oraz całkowitej liczby publikacji są niedozwolone i nie będą brane pod uwagę w ocenie końcowej wniosku.

Członkowie Rady NCN zaakceptowali zmiany w Regulaminie przyznawania środków na realizację zadań finansowanych przez NCN w zakresie projektów badawczych, przyjmując w drodze głosowania (16 głosów „za”, 1 głos „przeciw”, 3 głosy „wstrzymujące”) uchwałę nr 60/2022 w tej sprawie (w załączeniu).

Prof. Joanna Golińska-Pilarek Przewodnicząca Komisji ds. Regulaminów i Procedur w związku z planowanym wdrożeniem w konkursach MAESTRO 14 i SONATA BIS 12 narracyjnego CV, przekazała, że zastąpi ono dotychczas rozdzielone sekcje ankiety dorobku naukowego we wniosku. Zaznaczyła, że taki wzór CV obowiązuje w wielu międzynarodowych agencjach finansujących badania. Przekazała, że wydzielonymi kategoriami nadal pozostaną: lista publikacji kierownika projektu oraz wykaz grantów realizowanych przez kierownika projektu. Zaznaczyła, że wprowadzenie CV narracyjnego niesie ryzyko, że osoby je wypełniające będą przekazywały swoje dane wrażliwe, szczególnie w związku ze stanem zdrowia swoim lub bliskich. Komisja dyskutowała z Inspektorem Ochrony Danych Osobowych ryzyko przetwarzania danych wrażliwych przez NCN oraz konieczności ich anonimizacji. Przekazała, że jako instytucja nie mamy wpływu na to, jakie informacje przekaże nam w CV wnioskodawca, NCN musi na tyle ile to możliwe zapobiec takiej sytuacji. Optymalnym rozwiązaniem wydaje się wprowadzenie preambuły w CV, wskazującej jednoznacznie, że w CV należy wskazać najważniejsze informacje dotyczące przebiegu kariery, aktywności naukowej lub artystycznej innej niż działalność publikacyjna lub grantowa, pozostałe osiągnięcia naukowe oraz inne istotne okoliczności, aby zespół ekspertów mógł rzetelnie ocenić dorobek w kontekście etapu kariery. Ze szczególnym wskazaniem, że nie należy podawać żadnych danych wrażliwych w rozumieniu z art. 9 ust. 1 Rozporządzenia o ochronie danych osobowych (np. rodzaju schorzenia) – wystarczy informacja o przerwie w karierze naukowej

z przyczyn osobistych lub zdrowotnych, ponieważ NCN w ramach realizacji swych zadań ustawowych nie jest uprawnione do przetwarzania takich danych. Następnie wskazała, że sugerowany przez NCN wzór ankiety jest rekomendowany ale nieobowiązkowy. Opis powinien być przygotowany w sposób czytelny i przejrzysty, w ramach limitu 8000 znaków ze spacjami i składają się na niego: informacje o wykształceniu, uzyskanych stopniach/tytułach i zatrudnieniu, pobyty i staże naukowe w kraju i za granicą, wykłady i referaty, wyróżnienia i nagrody, członkostwo w stowarzyszeniach i organizacjach naukowych, udział w komitetach naukowych uznanych konferencji międzynarodowych, pozostałe istotne osiągnięcia oraz inne istotne informacje mające wpływ na ocenę przebiegu kariery.

p. Maciej Rymaszeński Inspektor Ochrony Danych Osobowych NCN dodał, że w przypadku ewentualnej kontroli, nawet gdyby NCN pozyskał zgody na przetwarzanie danych wrażliwych wnioskodawcy, z punktu widzenia nierówności stron NCN-wnioskodawca, zgody te nie byłyby uznane za dobrowolne. Wyjaśnił, że przekazanie danych nadmiarowych nie zostałoby uznane za dobrowolne, ponieważ w relacji NCN-wnioskodawca, wnioskodawca jest stroną „słabszą”, który dodatkowo może kierować się zasadą, że poprzez przekazanie takich danych zostanie potraktowany lepiej.

Członkowie Rady NCN szeroko dyskutowali zagadnienie idei CV narracyjnego, ryzyka przetwarzania danych wrażliwych oraz anonimizowania tych informacji we wniosku. Poruszono także kwestię obowiązujących procedur wewnętrznych NCN w zakresie anonimizacji danych nadmiarowych oraz monitorowaniu przez Inspektora Ochrony Danych Osobowych NCN wniosków zawierających CV narracyjne, które będą składane w konkursach MAESTRO 14 i SONATA BIS 12.

Prof. Zbigniew Błocki Dyrektor NCN poparł propozycję wdrożenia CV narracyjnego z zachowaniem zasad i rekomendacji Inspektora Ochrony Danych Osobowych NCN.

Prof. Joanna Golińska-Pilarek Przewodnicząca Komisji ds. Regulaminów i Procedur w związku z dyskusją zaplanowaną w dalszej części planu obrad dotyczącą jakości recenzji przygotowywanych przez ekspertów NCN, zwróciła się z prośbą o opinię Rady NCN w sprawie zasadności kontynuowania przez Komisję ds. Regulaminów i Procedur prac nad wdrożeniem procedury powoływania niezależnych Zespołów Ekspertów (ZE) do oceny kwestii etycznych. Przypomniała, że Rada NCN poparła propozycję powoływania takich Zespołów, jednak w kontekście trwających dyskusji na temat jakości recenzji sporządzanych przez ekspertów NCN, kosztowności nowej procedury oceny oraz braków kadrowych w NCN, zaproponowała wstrzymanie prac nad wdrożeniem nowej procedury oceny wniosków przez ZE ds. kwestii etycznych.

Prof. Jacek Kuźnicki Przewodniczący Rady NCN podziękował Komisji ds. Regulaminów i Procedur za wnikliwą analizę formularza wniosku oraz za opracowanie nowego szablonu CV narracyjnego. Wysłuchując się w dyskusję Rady NCN w sprawie procedury oceny wniosków przez ZE ds. kwestii etycznych, poparł propozycję wstrzymania prac w tym zakresie.

Ad. 12. Kontynuowanie dyskusji dotyczącej kosztów w projektach badawczych w zakresie zasad finansowania usług nabywanych od podmiotów zewnętrznych.

Prof. Joanna Golińska-Pilarek Przewodnicząca Komisji ds. Regulaminów i Procedur odniosła się do dyskusji na temat katalogu kosztów finansowanych przez NCN, zapoczątkowanej na posiedzeniu Rady w marcu br. w sprawie rozróżnienia usług zewnętrznych oraz podwykonawstwa. Zaznaczyła, że zwracała się już wielokrotnie do Rady NCN z prośbą o przeanalizowanie przytoczonej przez prof. K. Fica argumentacji (w załączeniu) oraz zgłaszanie zastrzeżeń. W związku z tym, że nie otrzymano żadnych uwag, zwróciła się z prośbą o zgodę Rady na rozpoczęcie przez Komisję dyskusji w sprawie zdefiniowania usług obcych oraz podwykonawstwa aby umożliwić ich rozdzielenie na etapie tworzenia kosztorysu projektu. Wskazała jednocześnie, że termin wdrożenia ewentualnych zmian w kosztorysach projektów to rok 2023.

Prof. Krzysztof Fic przypomniał, że głównym celem rozdzielenia usług zewnętrznych od podwykonawstwa jest możliwość wydzielenia kosztów pośrednich naliczonych z tytułu podwykonawstwa oraz pomniejszenie o tę kwotę całkowitych kosztów pośrednich projektu. Wyraził opinię, że realizacja zadania badawczego poprzez podwykonawstwo w żaden sposób nie obciąża podmiotu realizującego projekt badawczy, ponieważ usługi te są kompleksowo realizowane poza podmiotem, stąd też koszty te nie powinny stanowić podstawy do szacowania kosztów pośrednich projektu. Zaznaczył, że NCN rozdzielając oba koszty powinien zaoszczędzić środki finansowe, a zaletą wprowadzenia podwykonawstwa jest przede wszystkim przejrzystość budżetu i jego

optymalizacja. Przekazał, że rozwiązanie to jest już z sukcesem realizowane przez NCN w projektach finansowanych w ramach funduszy norweskich i jest powszechną praktyką stosowaną przez Komisję Europejską.

Maciej Wais Główny Księgowy NCN wyraził opinię, że wydzielenie kosztów podwykonawstwa, od których w konsekwencji nie będą naliczane koszty pośrednie, we wszystkich konkursach NCN, to istotna zmiana, która będzie miała wpływ na wewnętrzne systemy NCN.

Prof. Zbigniew Błocki Dyrektor NCN wyraził opinię, że Centrum podjęło starania aby ujednoczyć praktykę naliczania kosztów pośrednich, w sposób kompleksowy od sumy kosztów, włączając w nią również koszty aparatury. Wskazał również, że koszty pośrednie stanowią zachętę dla podmiotów, aby te motywowały naukowców do składania wniosków o granty NCN.

Prof. Jacek Kuźnicki Przewodniczący Rady NCN zwrócił się do Komisji ds. Regulaminów i Procedur aby ta kontynuowała pracę nad zdefiniowaniem różnic pomiędzy usługami obcymi i podwykonawstwem, natomiast w przypadku dalszych wątpliwości co do naliczania kosztów pośrednich od kosztów podwykonawstwa Rada NCN powróci do dyskusji w tym zakresie.

Ad. 13. Przedstawienie propozycji reorganizacji paneli Nauk Ścisłych i Technicznych w wykazie paneli NCN, w ramach których są ogłaszane i przeprowadzane konkursy Narodowego Centrum Nauki.

Prof. Grzegorz Karch Przewodniczący Komisji Nauk Ścisłych i Technicznych K-2 przypomniał, że kwestia reorganizacji paneli ST jest poprzedzona długim procesem analiz i konsultacji ze środowiskiem naukowym inżynierii materiałowej i inżynierii biomedycznej. Komisja K-2 w dyskusjach na ten temat uwzględniła argument o utworzeniu w ERC panelu dedykowanego inżynierii materiałowej i zdecydowała się na utworzenie analogicznego panelu w NCN. Przekazał, że praca w panelach ST4 i ST5 z uwagi na liczebność wniosków, jest bardzo problematyczna i trudna do zorganizowania, w związku z tym Komisja pracowała od dłuższego czasu nad rozdzieleniem i reorganizacją tych paneli.

Dr Ewelina Szymańska-Skolimowska Koordynator Dyscyplin ST przedstawiając genezę wypracowanych przez Komisję propozycji, poinformowała, że od początku działalności NCN przyjęto model paneli, w ramach których będą ogłaszane i przeprowadzane konkursy, wzorowany na ERC. Z czasem okazało się, że panel ST8 jest bardzo liczebny i nie było możliwości zapewnienia sprawnego procedowania wniosków, w związku z tym w 2018 r. decyzją Rady zostały zmienione deskryptory ST4, ST5 i ST8. W wyniku tej decyzji, chemia została przekierowana do panelu ST4 natomiast inżynieria do panelu ST5, w którym liczba wniosków jest bardzo duża. Dlatego też Komisja, zdecydowała się utworzyć dedykowany inżynierii materiałowej panel ST11, natomiast chemię z panelu ST4 przekierować do panelu ST5, niektóre dziedziny chemiczne do ST5, a całą inżynierię materiałową z ST5 do nowego panelu ST11. Przekazała, że Komisja zdecydowała się również na wprowadzenie zmian w opisach deskryptorów w niektórych panelach tak, aby jak najbardziej odpowiadały na potrzeby środowiska.

Prof. Marek Samoć przekazał, że bardzo trudno jest zdefiniować czym różni się inżynieria materiałowa od chemii materiałów i nauk o materiałach od elementów chemii czy syntezy chemicznej, gdyż są to dziedziny, które silnie się na siebie nakładają. Decyzja, aby reorganizację paneli ST oprzeć na wzorach ERC pozwoli sprostać oczekiwaniom środowiska.

Prof. Teresa Zielińska przekazała, że w odpowiedzi na postulaty środowiska związanego z biocybernetyką i inżynierią biomedyczną zdecydowano się wprowadzić w niektórych miejscach słowa kluczowe i zmienić opisy niektórych deskryptorów celem użycia właściwej terminologii.

Dr Weronika Bieniasz Kierownik Zespołu ds. Elektronicznego Systemu Obsługi Wniosków poinformowała, że przeanalizowała harmonogram przeprowadzania konkursów pod kątem zmiany paneli NCN i wpływu na nabory wniosków prowadzonych w 2022 r. Przekazała, że przyjmuje się dwa warianty: pierwszy zakładający obowiązywanie nowego wykazu paneli od 15 września br. (ogłoszenie konkursów: OPUS 24+WEAVE, SONATA 18, PRELUDIUM BIS 4, POLONEZ BIS 3) oraz wariant drugi, który zakłada wprowadzenie tzw. vacatio legis w celu uniknięcia rozbieżności w równoległe toczących się naborach ciągłych i edycyjnych (tj. OPUS 24+WEAVE vs WEAVE-UNISONO, POLONEZ BIS 3 vs wcześniejsze edycje tego konkursu, CHIST-ERA 2021 vs CHIST-ERA 2022). Poinformowała o kluczowych rozbieżnościach natury

merytorycznej i wizerunkowej w poszczególnych wariantach, polegających na równoległym naborze wniosków w ramach tej samej inicjatywy WEAVE przy różnych zestawach paneli, czy też innych zasadach naboru POLONEZA BIS w porównaniu z dwoma poprzednimi edycjami tego konkursu. Przekazała, że nowy wykaz paneli mógłby zostać wprowadzony z określeniem od jakiej daty obowiązuje w konkursach. Zaproponowała, aby uwzględnić w nowej uchwale zapis, który wskazuje, że w uzasadnionych przypadkach Rada może odrębną uchwałą wskazać konkursy w których obowiązywać będzie nowy wykaz paneli NCN.

Ad. 14. Kontynuowanie dyskusji na temat propozycji zmian w Regulaminie przyznawania Nagrody NCN.

Prof. Jacek Kuźnicki Przewodniczący Rady NCN przypomniał, że Rada NCN podczas posiedzenia w lutym br. przeprowadziła nieformalne głosowanie nad sposobem zdefiniowania warunku formalnego, który muszą spełniać kandydaci zgłoszeni do Nagrody NCN. Za określeniem warunku formalnego, że kandydaci powinni posiadać stopień doktora i w roku przyznania nagrody mają co najwyżej 40 lat zagłosowało 12 członków Rady, natomiast za określeniem maksymalnej liczby lat, która minęła od uzyskania stopnia doktora przez kandydata do nagrody, zagłosowało 10 członków Rady. Zaznaczył, że kilku członków Rady NCN nie było obecnych podczas posiedzenia, dlatego zgłoszono prośbę o ponowne przeprowadzenie głosowania w sprawie określenia kryterium wieku kandydata do Nagrody NCN.

Prof. Justyna Olko zwróciła się z prośbą do Rady o ponowny namysł nad warunkiem formalnym kwalifikującym kandydata do Nagrody NCN. Poparła kryterium wieku akademickiego, argumentując, że jest to adekwatne kryterium formalne, które sprzyja wyrównaniu szans zwłaszcza w kontekście niedoreprezentowania badaczek w Nagrodzie NCN. Zaproponowała również, aby zachować spójność w zasadach, którymi kieruje się Rada i uwzględnić w Regulaminie Nagrody NCN możliwość wykazania przerw w karierze naukowej kandydata.

Prof. Joanna Golińska-Pilarek Przewodnicząca Komisji ds. Regulaminów i Procedur zaproponowała, aby członkowie Rady przeprowadzili ponowną dyskusję w drodze konsultacji mailowych, na zakończenie których wezmą udział w ponownym głosowaniu w sprawie określenia kryterium formalnego, zgodnie z którym naukowcy będą kwalifikowani do procedury wyłaniania laureatów Nagrody NCN. Przekazała, że rozważane są dwa warianty: wariant 1 – wiek kalendarzowy i wariant 2 – wiek naukowy. Zaznaczyła, że Komisja ds. Regulaminów i Procedur rekomenduje kryterium wieku naukowego, a w zależności od wyniku głosowania do dalszych dyskusji będzie przekazany wymóg liczby lat po doktoracie i możliwości wskazywania przerw w karierze naukowej. W Komisji dyskutowano również nad modyfikacją zasad nominowania kandydatów do Nagrody NCN.

Prof. Jacek Kuźnicki Przewodniczący Rady NCN poparł propozycję przeprowadzenia ponownej ankiety w sprawie kryterium formalnego, zgodnie z którym naukowcy będą kwalifikowani do procedury wyłaniania laureatów Nagrody NCN. Wyniki ankiety będą stanowiły przedmiot dalszych rozważań Rady.

Ad. 15. Przedstawienie informacji na temat aktualnej i planowanej aktywności Narodowego Centrum Nauki w zakresie międzynarodowej współpracy wielostronnej.

Justyna Woźniakowska Kierownik Działu Współpracy Międzynarodowej poinformowała, że programy współpracy wielostronnej to jedyne sieci pozwalające na współpracę w grupach badawczych szerszych niż przedstawiciele trzech krajów. Wskazała, że w ramach programów typu ERA-NAT/Partnerstwa możliwa jest współpraca z krajami, które nie są obecne zaangażowane w ramach w sieci Weave np. Francja, Wielka Brytania, Włochy czy Holandia. Wskazała, że programy typu ERA-Net budują wizerunek oraz zwiększają widoczność NCN wśród innych agencji wykonawczych, a nawiązane kontakty są dla NCN źródłem wymiany informacji/rekomendacji na temat tego, jak zarządzać inicjatywami koordynowanymi przez Centrum (np. QuantERA, CHANSE). NCN w przypadku prowadzenia sekretariatu konkursu, zwłaszcza koordynacji sieci ma wpływ na procedury konkursowe i działania strategiczne. Ponadto, udział w konkursach międzynarodowych stanowi „trening” współpracy dla wnioskodawców, którzy w przyszłości planują obiegać się o finansowanie w konkursach ogłaszanych w ramach Horyzont Europa. Poinformowała, że w latach 2013-2021 NCN zaangażowane było w 9 programach sieciowych. W tym czasie rozstrzygnięta 56 konkursów wielostronnych z udziałem NCN (ERA-NET i self funded). Łącznie we wszystkich konkursach do finansowania zakwalifikowano 146 projektów, w tym 14 w których liderem konsorcjum był polski zespół naukowy. Średnia liczba projektów zakwalifikowanych w konkursie wynosiła 2,61. Wskaźnik sukcesu to ok. 9%. Zwróciła uwagę

na rosnące w ostatnich latach zainteresowanie wnioskodawców programami międzynarodowymi. Poinformowała, że w latach 2020-2021 rozstrzygnięto 12 konkursów wielostronnych z udziałem NCN (ERA-NET i self funded), w wyniku czego do finansowania zakwalifikowano 58 projektów badawczych. Średnia liczba projektów zakwalifikowanych w konkursie to 4,83. Poinformowała, że konkursy międzynarodowe w 2021 r. w ok. 4% wpływały na budżet NCN w zakresie środków wydatkowanych na finansowanie projektów badawczych. Wskazała, że w najbliższych latach planowane są dalsze aktywności NCN w programach typu ERA-NET, co wymagać będzie kolejnych decyzji Rady w zakresie alokowania środków finansowanych na projekty badawcze z udziałem polskich naukowców. Wskazała, że po 2023 r. zmniejszy się liczba konkursów międzynarodowych, w które zaangażowane jest NCN. Tendencja ta związana jest z wygaszaniem inicjatyw objętych programem "Horyzont 2020". Przekazała również informację, że trwają rozmowy na temat możliwości współpracy z amerykańską agencją federalną National Science Foundation (NSF), której celem jest finansowanie badań podstawowych z zakresu nauk o życiu (z wyjątkiem nauk medycznych) oraz nauk ścisłych i technicznych. Poinformowała, że ewentualna współpraca z NSF mogłaby zostać zorganizowana w ramach programu CEUS, co wymaga aprobaty pozostałych partnerów tego programu. Wskazała również na możliwość działań na rzecz dążenia do współpracy dwustronnej NCN z NSF.

Członkowie Rady NCN rozpoczęli dyskusję na rzecz wskazania ewentualnych obszarów tematycznych w ramach, których możliwa byłaby współpraca obu agencji w zakresie organizacji programów na finansowanie projektów badawczych. Ustalono, że podczas kolejnego posiedzenia zostaną przedstawione wstępne priorytety w tym zakresie.

Ad. 16. Fundusze norweskie – omówienie propozycji nowej inicjatywy Programu Badania Podstawowe, koordynowanego przez Narodowe Centrum Nauki.

Dr Marzena Oliwkiewicz-Mikłasińska Kierownik Zespołu ds. Funduszy Norweskich przedstawiła wstępną propozycję specjalnego programu stypendialnego NCN dla naukowców z Ukrainy, możliwego do realizacji w ramach Programu Badania Podstawowe w III edycji funduszy norweskich i EOG na lata 2014-2021. Wskazała, że program skierowany byłby do naukowców z Ukrainy nieposiadających stopnia doktora, którzy w wyniku agresji Rosji na Ukrainę schronili lub schronią się w Polsce. Celem programu będzie finansowe wsparcie młodych naukowców poprzez stworzenie im możliwości kontynuowania studiów, prowadzenia prac nad rozprawą doktorską lub odbycia innych dowolnych form kształcenia w polskich instytucjach. Wnioskodawcą w konkursie będą jednostki naukowe przyjmujące naukowców z Ukrainy. Zaproponowała, aby w ramach programu możliwe było finansowe wsparcie młodego naukowca przez okres od 6 do 12 miesięcy w łącznej wysokości 5 tys. zł miesięcznie, obejmujące stypendium w kwocie nie mniejszej niż 3,5 tys. zł oraz koszty przyjęcia przez jednostkę. Wniosek zawierać powinien CV kandydata z Ukrainy oraz CV opiekuna naukowego z polskiej jednostki przyjmującej.

Prof. Jacek Kuźnicki Przewodniczący Rady NCN poparł inicjatywę utworzenia specjalnego programu stypendialnego dla naukowców z Ukrainy. Jednocześnie zwrócił uwagę, że w ukraińskim środowisku naukowym rosną obawy o odpływ potencjału intelektualnego do krajów zachodnich, które w ramach pomocy organizują programy naukowe dla ukraińskich naukowców. Zasugerował rozważenie opcji realizowania programu w formie zdalnej z terytorium stypendium Ukrainy.

Dr Marzena Oliwkiewicz-Mikłasińska Kierownik Zespołu ds. Funduszy Norweskich poinformowała, że kwestia realizacji programu w formie zdalnej jest analizowana prawnie. Jeżeli nie będzie przeciwskażeń to opcja ta zostanie włączona w warunki programu.

Dr Malwina Gębalska Koordynator Dyscyplin HS wskazała na możliwość konsultacji z ukraińskim środowiskiem naukowym celem omówienia założeń tego programu.

Prof. Teresa Zielińska przekazała informacje na temat zjawiska tzw. „brain drain” czyli migracji specjalistów wysokiej klasy do podejmowania pracy w krajach bardziej uprzemysłowionych przez zapewnienie im lepszych warunków ekonomicznych i nowoczesnej organizacji pracy.

Dr Marzena Oliwkiewicz-Mikłasińska Kierownik Zespołu ds. Funduszy Norweskich przypomniała, że w 2021 r. w wyniku decyzji Komitetu Programu Badania Podstawowe o zamknięciu jednego z projektów zakwalifikowanych w ramach konkursu IdeaLab, powstała niewydatkowana kwota w programie Mechanizmu Finansowego EOG. W związku z powyższym, prowadzone były konsultacje z darczyńcami na temat

zagospodarowania tych środków na potrzeby predefiniowanego projektu w obszarze badań polarnych. Poinformowała, że nastąpiła pozytywna rekomendacja Research Council of Norway dla projektu predefiniowanego. Wnioskodawcą jest Uniwersytet Śląski w Katowicach reprezentujący polskie i norweskie jednostki badawcze. Wiodącym partnerem norweskim jest SIOS Knowledge Centre (Svalbard Integrated Arctic Earth Observing System). Obecnie możliwość finansowania tego projektu jest przedmiotem konsultacji z Biurem Mechanizmów Finansowych w Brukseli. Zwróciła się do Rady z prośbą o aprobatę inicjatywy finansowania projektu predefiniowanego.

Członkowie Rady NCN poparli przedstawioną inicjatywę zagospodarowania niewydatkowanych środków na potrzeby projektu przedstawionego przez dr Marzenę Oliwkiewicz-Miklasińską.

Ad. 17. Przeprowadzenie dyskusji dotyczącej możliwości ponownego włączenia Narodowego Centrum Nauki do inicjatywy ERC Visiting Fellowship Programmes realizowanej w ramach konkursu UWERTURA na staże w zagranicznych zespołach naukowych realizujących granty ERC.

Dr Ewelina Szymańska-Skolimowska Koordynator Dyscyplin ST przypomniała, że UWERTURA to konkurs na staże w zagranicznych zespołach naukowych realizujących granty ERC, skierowany do osób planujących wystąpienie o finansowanie projektów badawczych przez Europejską Radę ds. Badań Naukowych (*European Research Council, ERC*). Przypomniała, że w latach 2016-2019 NCN ogłosiło cztery edycje tego konkursu, jednak w 2020 r. z uwagi na małe zainteresowanie konkursem podjęto decyzję o wycofaniu się z piątej edycji. Poinformowała, że NCN otrzymał możliwość ponownego włączenia się do inicjatywy ERC realizowanej w ramach konkursu UWERTURA.

Członkowie Rady NCN w ramach prowadzonej dyskusji uznali, że dotychczasowe niewielkie zainteresowanie środowiska naukowego możliwością aplikowania do konkursu UWERTURA, świadczy o braku konieczności wznawiania tego konkursu.

Ad. 18. Dyskusja dotycząca jakości recenzji przygotowywanych przez ekspertów Narodowego Centrum Nauki.

Dr Anna Wiktor Koordynator Dyscyplin NZ poinformowała, że 27 kwietnia br. odbyło się spotkanie w sprawie jakości recenzji NCN i procesu oceny, w którym udział wzięli przedstawiciele Koordynatorów Dyscyplin oraz Rady NCN. Podczas spotkania przedyskutowano propozycje działań zmierzających do poprawy jakości opinii przygotowywanych przez ekspertów. Przekazała, że Koordynatorzy będą intensyfikować szkolenia dla ekspertów, które zostaną przeprowadzone zaraz po powołaniu do Zespołów Ekspertów, ze wzmocnieniem przekazu polegającego na tym, aby uświadomić ekspertom jakie zasady obowiązują przy sporządzaniu indywidualnych opinii wniosków i czego NCN wymaga, aby taka opinia była kompletna, rzeczowa i rzetelna. Ważne jest również, aby zwrócić uwagę ekspertom na to, że w przypadku zastrzeżeń do wykonanej oceny, Koordynator może zwrócić ją ekspertowi do uzupełnienia. Poinformowała, że przygotowana zostanie ulepszona wersja tzw. przewodnika dla ekspertów. Dodatkowo, Koordynatorzy na bieżąco przekazują do bazy RADAR informacje na temat pracy danego eksperta i takie uwagi są widoczne dla członków Rady. Zwróciła uwagę, że obowiązujące w NCN zasady tworzenia i powoływania Zespołów Ekspertów, przestrzegane są w szczególności pod kątem częstotliwości pełnienia funkcji członka Zespołu Ekspertów, tj. nie częściej niż w trzech następujących po sobie konkursach, ale najwyżej pięciokrotnie w ciągu dwóch lat. Pozwala to na rotację ekspertów, a kadencyjność eksperta zawsze dobrze wpływa na jakość jego pracy.

W toku prowadzonej dyskusji **członkowie Rady NCN** zwrócili uwagę na to, że kwestia jakości recenzji jest kluczowa dla wizerunku NCN. Wyrazili opinię, że problem jakości recenzji wiąże się z harmonogramem przeprowadzania konkursów i krótkimi terminami jakie obowiązują NCN, a spiętrzenie pracy Koordynatorów Dyscyplin uniemożliwia dokładne sprawdzenie każdej recenzji. Być może rozwiązaniem tego problemu byłaby rezygnacja z ogłaszania konkursu OPUS dwa razy do roku. W przypadku pozostawienia tego konkursu raz w roku można byłoby rozważyć umożliwienie wyznaczania większej liczby kierowników projektów do realizacji planowanych do finansowania badań, co spowodowałoby zwiększenie konsolidacji zespołów naukowych i zmniejszenie liczby składanych wniosków. Zaproponowano, aby przed i po posiedzeniach Zespołów Ekspertów inaczej zorganizować pracę przewodniczącego, tak aby był czas na przyjrzenie się wnioskowi skierowanemu do oceny, przeglądnięcie się wszystkim opiniom indywidualnym oraz sprawdzenie treści uzasadnień końcowych dla każdego wniosku, które są zwińczeniem decyzji zespołu po pierwszym i drugim

etapie. Ważne jest również zadbanie o to, aby w uzasadnieniu końcowym znalazło się stwierdzenie wyjaśniające, że są sytuacje, w których indywidualne decyzje ekspertów, nie są brane pod uwagę w ostatecznych decyzjach o finansowaniu projektu. Często wnioskodawcy krytykują opinie indywidualne, nawet wtedy kiedy Zespół Ekspertów, albo nie wziął tej opinii pod uwagę, albo przyznał inną ocenę w danym kryterium. W związku z tym, należy zadbać o to, aby w przypadku, kiedy dana opinia indywidualna jest merytorycznie wadliwa, w uzasadnieniu podsumowującym decyzje Zespołu Ekspertów znalazły się takie informacje. W sytuacji, kiedy Zespół Ekspertów nie bierze pod uwagę błędnych opinii ekspertów, należałoby taką informację ująć w uzasadnieniu, gdyż nie wynika to z protokołów posiedzeń Zespołów Ekspertów, a okazuje się bardzo istotne w pracy Komisji Odwoławczej, która analizuje odwołania od decyzji o nieprzyznaniu finansowania. W uzasadnieniu końcowym oceny wniosku konieczne jest bardziej szczegółowe wyjaśnienie okoliczności podejmowanych przez Zespół Ekspertów decyzji, z uwzględnieniem konkluzji zespołu z przeprowadzonej dyskusji nad danym wnioskiem, szczególnie w przypadku wniosków, które nie otrzymały finansowania. Zaproponowano również, aby umożliwić dostęp członkom Rady do recenzji przygotowywanych przez wybranych przez Radę ekspertów. Dobrym rozwiązaniem byłoby również umożliwienie członkom Rady uczestnictwa w pracach Zespołu Ekspertów na zasadzie obserwatora, bez wpływu na ocenę panelu. Dzięki temu można byłoby przyjrzeć się pracy zespołu, zaobserwować przebieg procesu, współpracę z Koordynatorami oraz ocenić pracę przewodniczącego zespołu.

Prof. Zbigniew Błocki Dyrektor NCN krytycznie odniósł się do propozycji umożliwienia członkom Rady dostępu do treści opinii przygotowanych przez ekspertów oraz komentarzy na temat pracy eksperta, które są i będą umieszczane w systemie RADAR. Zgodnie z przyjętymi zasadami, członkowie Rady nie uczestniczą w procesie oceny wniosków na żadnym jego etapie, a ich rola kończy się w momencie wyboru członków Zespołu Ekspertów. Z uwagi na kadencyjność członków Rady, zasadnym jest również brak dostępu do wszystkich komentarzy umieszczanych na przestrzeni lat na temat pracy danego eksperta. Zwrócił uwagę, że członkowie Rady każdorazowo mogą poprosić Koordynatorów o informacje na temat danego eksperta bez konieczności zapewnienia dostępu do systemu. W kwestii uczestnictwa członków Rady w pracach Zespołów Ekspertów, poinformował, że praktykowano przeprowadzanie briefingów Zespołów Ekspertów przez członków Rady przed rozpoczęciem prac zespołów i takie działania można wznowić, jeżeli byłaby wola Rady.

Prof. Jacek Kuźnicki Przewodniczący Rady NCN poinformował, że dyskusja na ten temat będzie kontynuowana podczas kolejnych posiedzeń po zebraniu wszystkich przedstawionych argumentów.

Ad. 19. Przedstawienie możliwości i funkcjonalności systemu RADAR w procesie kompletowania Zespołów Ekspertów do oceny wniosków w konkursach NCN.

Dr Monika Pobiega Koordynator Dyscyplin NZ przekazała, że system RADAR jest w dalszym ciągu w procesie doskonalenia. Przedstawiciele Koordynatorów Dyscyplin HS, ST, NZ pracują na bieżąco nad zgłaszaniem funkcjonalności, system jest testowany i ewaluuje, wprowadzono integrację z bazą SCOPUS, co pozwala na sprawdzanie IF i liczby cytowań danej osoby. W planach jest dalsza integracja tych systemów pod kątem pobierania informacji na temat publikacji i afiliacji. Działania prowadzone są po to, aby jak najbardziej dostosować system do potrzeb budowania Zespołów Ekspertów, dlatego też Koordynatorzy zachęcają, aby proces wyboru członków Zespołów Ekspertów odbywał się wyłącznie za pośrednictwem systemu RADAR. Zwróciła się z prośbą do Rady, aby zgłaszać wszelkie problemy, błędy i sugestie, które pozwolą na dalsze poprawianie systemu.

Ad. 20. Podsumowanie DNI NCN w Białymstoku.

W toku prowadzonej dyskusji **członkowie Rady NCN** podzielili się swoimi spostrzeżeniami dotyczącymi DNI NCN, które odbyły się w Białymstoku. Zwrócili uwagę na to, aby zastanowić się w przyszłości nad większym zaangażowaniem członków Rady w spotkania organizowane w ramach tych wydarzeń, tak aby mieli okazję wyjaśnić genezę podejmowanych przez Radę NCN decyzji związanych z obowiązującymi regulacjami. Warto również zastanowić się nad zmianą koncepcji organizowania spotkania otwartego, w kierunku rezygnacji z prezentowania oferty konkursowej NCN na rzecz przedstawienia osiągnięć NCN i korzyści jakie stwarza naukowcom i w jaki sposób wpływa na podnoszenie poziomu polskiej nauki. Spotkanie otwarte powinno przyjąć formułę spotkania reklamującego NCN z jak najlepszej strony, które pokazałoby w jaki sposób NCN pomaga badaczom w rozwijaniu ich kariery naukowej. Ważnym jest również prowadzenie przy okazji DNI NCN działań zachęcających do występowania o granty do NCN, które będą przekonywać, że warto aplikować o środki na badania i podejmować kolejne próby, w przypadku braku sukcesu.

Ad. 21. Sprawy wniesione i komunikaty.

Prof. Jacek Kuźnicki Przewodniczący Rady NCN poinformował, że do NCN wpłynęło pismo z Międzynarodowego Instytutu Mechanizmów i Maszyn Molekularnych PAN ws. wynagrodzeń naukowców w grantach NCN (w załączeniu). Wskazano w nim, że trudności w rekrutowaniu kandydatów do realizowanych w Instytucie projektów wynikają z niskiego oferowanego poziomu wynagrodzeń. W związku z tym, zwrócono się z prośbą zwiększenie wynagrodzeń doktorantów w przyszłych grantach NCN oraz o możliwości zwiększenia w aktualnie trwających grantach wynagrodzenia kierownika projektu i post-doc'ów do poziomu ustalonego w ostatniej zmianie, bez zwiększania całkowitego budżetu przewidzianego na wynagrodzenia w danej kategorii. Przekazał, że możliwość zwiększenia w aktualnie trwających grantach wynagrodzenia kierownika projektu i post-doc'ów została omówiona podczas spotkania kierownica Rady i Biura NCN. Wskazano, że istnieje taka możliwość, natomiast kwestie te wymagają każdorazowego zwrócenia się do NCN w tej sprawie i są rozpatrywane indywidualnie.

W toku dyskusji **członkowie Rady NCN** omówili kwestię zwiększenia wynagrodzenia doktorantów w grantach NCN, wskazując że zwiększenie jest zależne od możliwości zwiększenia budżetu NCN. Zwrócono uwagę, że oferowane obecnie wynagrodzenie doktorantów w dalszym ciągu jest konkurencyjne w stosunku do innych instytucji np. szkół doktorskich.

Prof. Krystyna Bartol Przewodnicząca Komisji Nauk Humanistycznych, Społecznych i o Sztuce K-1 poinformowała o decyzji Komisji Odwoławczej, która skierowała do ponownego rozpatrzenia wnioski złożone w konkursie SONATA BIS 11. Następnie przedstawiła ekspertów zarekomendowanych przez członków Komisji K-1 do oceny tych wniosków.

Rada NCN zaakceptowała przedstawiony skład Zespołu Ekspertów do oceny wniosków skierowanych przez Komisję Odwoławczą do ponownego rozpatrzenia, przyjmując w drodze głosowania (19 głosów „za”) uchwałę nr 63/2022 w tej sprawie (w załączeniu).

Dr Ewelina Szymańska-Skolimowska Koordynator Dyscyplin ST poinformowała, że zakończył się nabór wniosków w konkursie Profesura NAWA 2022 organizowanym przez Narodową Agencję Wymiany Akademickiej. W związku z porozumieniem o współpracy między NCN i NAWA w ramach realizacji tego konkursu, NCN wyznaczyć powinno ekspertów, którzy będą brać udział w ocenie merytorycznej wniosków. Następnie przedstawiła ekspertów zarekomendowanych do oceny tych wniosków.

Rada NCN zaakceptowała przedstawionych ekspertów do oceny wniosków w programie Profesura NAWA 2022, przyjmując w drodze głosowania (20 głosów „za”) uchwałę nr 65/2022 w tej sprawie (w załączeniu).

Dr Tomasz Szumelda Koordynator Dyscyplin ST poinformował, że w związku z rezygnacją jednego z ekspertów wskazanych przez NCN do oceny wniosków złożonych w konkursie ARTIQ – Centra Doskonałości AI nastąpiła konieczność wyboru nowego eksperta w miejsce ustępującego. Następnie przedstawił informacje na temat nowego kandydata do Zespołu Ekspertów.

Rada NCN dokonała wyboru eksperta do oceny wniosków złożonych w konkursie ARTIQ – Centra Doskonałości AI, przyjmując w drodze głosowania (19 głosów „za”) uchwałę nr 64/2022 w tej sprawie (w załączeniu).

Dr Marcin Liana Zastępca Dyrektora NCN poinformował, że do NCN wpłynęły uwagi Ministerstwa Edukacji i Nauki oraz uchwała Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie *Sprawozdania z działalności Narodowego Centrum Nauki na 2021 r. oraz Sprawozdania z ewaluacji działalności Narodowego Centrum Nauki na 2021 r.* Wskazał, że uwagi dotyczą m.in. oferty konkursowej NCN, zasad powoływania ekspertów do oceny wniosków, a także struktury dokumentu. Poinformował, że NCN przygotowuje odpowiedź w tej sprawie.

Prof. Jacek Kuźnicki Przewodniczący Rady NCN poinformował, że Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego przyjęła w postaci uchwały stanowisko w sprawie zapowiedzi zmian w ustawie o Narodowym Centrum Nauki. Wyraziła w nim opinię, że w chwili obecnej RGNiSW nie dostrzega konieczności ingerowania w ustawę i uważa, że zgłaszane postulaty mogą i powinny być realizowane w ramach obecnie obowiązującej ustawy.

Prof. Jakub Fichna Przewodniczący Komisji Nauk o Życiu K-3 poinformował, że Komisja K-3 dokonała analizy projektu Rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki w sprawie ekspertów biorących udział w kontrolach użytkowników projektów w zakresie doświadczeń na zwierzętach. Przekazał, że rozporządzenie porządkuje zasady powoływania ekspertów w tych kontrolach. Komisja K-3 po konsultacjach z radcą prawnym NCN nie wyraża zastrzeżeń do treści dokumentu.

Prof. Jacek Kuźnicki Przewodniczący Rady NCN poinformował, że do NCN wpłynęło pismo w sprawie możliwości zgłaszania kandydatów do Nagrody Gospodarczej Prezydenta RP (w załączeniu). W związku z tym zachęcił członków Rady NCN do wskazania propozycji kandydatur. Następnie przekazał, że 21 maja br. uczestniczył w spotkaniu klubu Stypendystów Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej, podczas którego wystąpił z prezentacją "Czy NCN potrzebuje reformy". W trakcie spotkania dyskutowano m.in. na temat zapowiedzi zmian w funkcjonowaniu NCN. Przekazał również informację, że w dniu 2 maja br. wziął udział w Konferencji Dziekanów Wydziałów Przyrodniczych Uniwersytetów Polskich, podczas którego wystąpił z prezentacją „11 lat NCN w służbie nauki” oraz poruszył kwestię planowanych zmian w ustawie o NCN.

Na tym spotkanie zakończono.

Prof. dr hab. Jacek Kuźnicki
Przewodniczący Rady
Narodowego Centrum Nauki

Opracowanie:
Kancelaria Rady NCN

Załączniki:

- 1) Uchwała Rady NCN nr 56/2022;
- 2) Uchwała Rady NCN nr 57/2022;
- 3) Uchwała Rady NCN nr 58/2022;
- 4) Uchwała Rady NCN nr 59/2022;
- 5) Uchwała Rady NCN nr 60/2022;
- 6) Uchwała Rady NCN nr 61/2022;
- 7) Uchwała Rady NCN nr 62/2022;
- 8) Uchwała Rady NCN nr 63/2022;
- 9) Uchwała Rady NCN nr 64/2022;
- 10) Uchwała Rady NCN nr 65/2022;
- 11) Pismo ws. wynagrodzeń w grantach NCN, KR.0002.6.2022;
- 12) List otwarty Rady NCN w sprawie Akademii Kopernikańskiej, KR.0003.48.2022, KR.070.8.2022;
- 13) Uwagi prof. K. Fica ws. zmian w katalogu kosztów, KR.0002.6.2022;
- 14) Pismo w sprawie możliwości zgłaszania kandydatów do Nagrody Gospodarczej Prezydenta RP, KR.0002.6.2022.